

Sygn. akt VIII U 1695/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2016 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący – Sędzia S.O. Zofia Kubalska

Protokolant – sekretarz sądowy Ewelina Parol

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2016 roku w Lublinie

sprawy małoletniego W. N. reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego R. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do renty rodzinnej

na skutek odwołań R. N. działającej jako przedstawiciel ustawowy małoletniego W. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 11 lipca 2014 roku znak (...)

i z dnia 11 lutego 2015 roku znak (...)

I. zmienia zaskarżone decyzje i ustala W. N. prawo do renty rodzinnej po zmarłym T. N., od dnia 7 kwietnia 2014 roku;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. na rzecz W. N. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII U 1695/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 11 lipca 2014 roku odmówił W. N. prawa do renty rodzinnej po zmarłym w dniu 7 kwietnia 2014 roku T. N.. W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy wskazał, że Lekarz Orzecznik orzekł, że niezdolność do pracy zmarłego T. N. powstała w dniu 7 kwietnia 2014 roku tj. po upływie 18 miesięcy od ustania ostatniego okresu ubezpieczenia, który przypada na dzień 30 stycznia 2011 roku. Ponadto na wymagany 25 letni okres składkowy i nieskładkowy T. N. posiadał 19 lat, 7 miesięcy i 19 dni okresów ubezpieczania(k.31 akt ZUS).

Z powyższą decyzją nie zgodził się małoletni W. N., w imieniu którego odwołanie złożyła R. N. – przedstawiciel ustawowy. Z treści odwołania wynika, że domaga się prawa do renty rodzinnej po zmarłym T. N.. W uzasadnieniu ponosiła, że całkowita niezdolność do pracy zmarłego powstała przed 7 kwietnia 2014 roku (k. 2-4 a.s.).

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego odrzucenie, podnosząc, że decyzja została oparta na orzeczeniu Lekarza Orzecznika ZUS, od którego nie wniesiono sprzeciwu(odpowiedź na odwołanie k.7-8 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 11 lutego 2015 roku ponownie odmówił W. N. prawa do renty rodzinnej po zmarłym w dniu 7 kwietnia 2014 roku T. N.. W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy wskazał, że Komisja Lekarska orzekła, że nie można ustalić daty powstania niezdolności do pracy T. N., a niezdolność

ta istniała w dniu 1 kwietnia 2014 roku tj. po upływie 18 miesięcy od ustania ostatniego okresu ubezpieczenia, który przypada na dzień 30 stycznia 2011 roku. Ponadto na wymagany 25-letni okres składkowy i nieskładkowy T. N. udokumentował 19 lat, 7 miesięcy i 19 dni okresów ubezpieczenia (k.43 akt ZUS).

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł W. N. reprezentowany przez przedstawiciela ustawowego R. N.. Domagał się ustalenia prawa do renty rodzinnej od dnia śmierci T. N. oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm prawem przepisanych. W uzasadnieniu skarżący podnosił, że T. N. był całkowicie niezdolny do pracy od 2010 roku (k.37-39 a.s.).

Postanowieniem z dnia 2 kwietnia 2015 roku Sąd połączył sprawy VIII U 1695/14 i VIII U 3062/15 do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia (k. 44 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

T. N. urodził się w dniu (...), a zmarł w dniu 7 kwietnia 2014 roku (odpis skrócony aktu zgonu k. 10 akt ZUS). Z małżeństwa z R. N. posiadał jedno dziecko: W. N., urodzonego (...) (akt urodzenia k. 11 akt ZUS). W okresie od 6 maja 1996 roku do 10 maja 2010 roku T. N. pracował w (...) S.A. w Ś., a umowę o pracę rozwiązano za porozumieniem stron (świadcstwo pracy k. 15 akt ZUS). W dniu 6 kwietnia 2010 roku T. N. usiłował wyjść z zakładu pracy będąc w stanie nietrzeźwym(k. 42 cz.B akt osobowych). W okresie od 1 listopada 2010 roku do 30 stycznia 2011 roku pobierał zasiłek dla bezrobotnych(zaświadczenie k. 18 akt ZUS, karta przebiegu zatrudnienia k. 30 akt ZUS). Zmarły T. N. leczył się (...) u doktor A. W. (1) od 1995 roku. Na pierwszą wizytę został przyprowadzony przez matkę w ostrym stanie psychiatrycznym. Jego stan udawało się poprawić bez hospitalizacji. Na ostatniej wizycie był w 2007 roku(zeznania A. W. (2) k. 128v-129 a.s., dokumentacja medyczna k. 76 as.)

W dniu 28 maja 2014 roku R. N. złożyła w imieniu małoletniego W. N. wniosek o ustalenie prawa do renty rodzinnej (k. 1-8 akt ZUS).

W orzeczeniu z dnia 5 czerwca 2014 roku Lekarz Orzecznik rozpoznał u zmarłego T. N.(...) i wskazał, że było on trwale całkowicie niezdolny do pracy, a niezdolność ta powstała 7 kwietnia 2014 roku (rozpoznanie k. 8 dokumentacji medycznej, orzeczenie k. 43 akt ZUS).

W dniu 11 lipca 2014 roku organ rentowy wydał pierwszą z zaskarżonych decyzji w której odmówił W. N. prawa do renty rodzinnej po zmarłym T. N.(k. 31 akt ZUS).

W dniu 5 grudnia 2014 roku R. N. w imieniu W. N. wniosła o przywrócenie terminu do złożenia sprzeciwu od orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS, składając jednocześnie sprzeciw od tego orzeczenia (k. 34 -36 akt ZUS).

W dniu 9 lutego 2015 roku Komisja Lekarska rozpoznała u zmarłego: (...) i wskazała, że był on niezdolny do pracy, ale daty tej powstania tej niezdolności nie można ustalić i istniała ona 1 kwietnia 2014 roku(rozpoznanie k. 31 akt dokumentacji medycznej, orzeczenie k.42 akt ZUS).

Na podstawie orzeczenia tej Komisji Lekarskiej organ rentowy wydał kolejną zaskarżoną decyzję z dnia 11 lutego 2015 roku(k. 43 akt ZUS).

W toku sprawy, w celu ustalenia, czy T. N. stał się całkowicie niezdolny do pracy przed dniem 7 kwietnia 2014 roku Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego lekarza z zakresu psychiatrii (k. 129 a.s.).

W opinii z dnia 4 kwietnia 2016 roku biegły psychiatra wskazał, że z dokumentacji medycznej wynika, że wnioskodawca leczył się psychiatrycznie od października 1995 roku. Nie był przy tym hospitalizowany(...)w stanach nasilenie choroby, a jedynie zwiększano mu dawkę leków. Po raz ostatni do lekarza psychiatry zgłosił się w 2007 roku. W dniu 31 marca 2014 roku lub 1 kwietnia 2014 roku został przewieziony do izby przyjęć, z rozpoznaniem „(...)Biegły wskazał, że T. N. od 1995 roku chorował na (...)ale leczył się niesystematycznie. Stwierdził, że występowały u niego objawy negatywne, jak i wytwórcze. W przerwach między leczeniem zmarły pił alkohol, co nasilało objawy

patologiczne. Biegły wywiódł, że (...)Zaznaczył, że z relacji siostry zmarłego, z którą przeprowadzono wywiad telefoniczny wynika, że przed ostatnim leczeniem psychiatrycznym występowały u niego objawy psychotyczne. Biegły wskazał, że z rozpoznania internistycznego wynika, że zmarły był bardzo (...) co można zaobserwować u przewlekle chorych na (...) nie mających należytej opieki i leczenia, co musiało mieć miejsce po śmierci matki. Biegły stwierdził, że z dużym prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością, proces(...), który rozpoczął się u T. N. w 1995 roku powodował u niego częściową niezdolność do pracy. Zaznaczył, że nie może natomiast określić precyzyjnie kiedy powstała u niego całkowita niezdolność do pracy, ale z dużym prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością T. N. był całkowicie niezdolny do pracy od 2010 roku(k.130 a.s.).

Zgromadzone w sprawie dowody Sąd uznał za przekonujące. W szczególności za rzetelną, należyte uzasadnioną należy uznać opinię biegłego sądowego z zakresu psychiatrii. Została ona wydana przez niekwestionowanego specjalistę z zakresu schorzeń występujących u T. N., po uprzedniej analizie akt sprawy, i zapoznaniu się z dotyczącą jego osoby dokumentacją lekarską. Opinia jest rzetelna i wyczerpująca. Wnioski z niej płynące są jasne i poparte przekonującą argumentacją. Biegły dokładnie przeanalizował dostępną dokumentację leczenia zmarłego oraz poczynił na tej podstawie odpowiednie wnioski. Jednoznacznie wskazał przy tym, że z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością T. N. był całkowicie niezdolny do pracy w związku ze schizofrenią od 2010 roku.

Sąd uznał wyżej wskazaną opinię biegłego za wiarygodną i przedstawiającą wystarczające wiadomości specjalne niezbędne do wydania merytorycznego rozstrzygnięcia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1999 roku, II UKN 96/99). W tym stanie rzeczy nie było konieczne wywoływanie kolejnej opinii, czy uzupełnianie dotychczas wydanej tym bardziej, że żadna ze stron nie zgłaszała do niej zastrzeżeń.

Sąd podzielił zeznania świadka A. W. (2) w zakresie jakim zeznała, że T. N. leczył się u niej psychiatrycznie do 2007 roku, a na pierwszą wizytę przyprowadziła go matka. Albowiem były spójne i logiczne i zgodne w tej części z dokumentacją medyczną przez nią przedłożoną. Nie można przyznać przymiotu wiarygodności jej zeznaniom w części w której podawał, że T. N. leczył się u niej od 1999 roku, ponieważ z dokumentacji medycznej (k.96 a.s.) wynikało, że na pierwszą wizytę przyszedł w 1995 roku

Sąd obdarzył wiarą dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego oraz znajdujące się w aktach sprawy, złożone w postępowaniu sądowym. Ich treść nie była kwestionowana przez żadną ze stron i nie budziły one również wątpliwości Sądu, nie nosiły śladów podrobienia czy przerobienia. Zostały wystawione przez uprawnione podmioty w granicach prawem dopuszczalnym.

Odwołania są zasadne.

W myśl art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 748. ze zm.), renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniała warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń.

Zgodnie z treścią art. 68 ust. 1 pkt 1 tej ustawy dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej do ukończenia 16 lat.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy zmarły T. N. nie miał ustalonego prawa do emerytury czy renty, ustalić zatem należało czy spełniał warunki do uzyskania jednego z tych świadczeń.

Nie było sporne, że zmarły nie spełniał warunków do nabycia prawa do emerytury w wieku powszechnym, zatem rozważenia wymagała kwestia spełniania przez niego w dniu śmierci warunków do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Zgodnie z treścią art.57 ust. 1 ustawy renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, niezdolność do

pracy powstała we wskazanych w ustawie okresach składkowych lub nieskładkowych albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Przy czym w myśl art.58 ust.1 pkt 3 i ust.2 w/w ustawy - warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat - - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.Okres ten powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.

Stosownie do art. 12 ust. 1 ustawy niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (art. 12 ust. 2 i 3 ustawy).

Z art. 65 ust. 2 ustawy *expressis verbis* wynika, iż T. N. był w chwili śmierci całkowicie niezdolny do pracy. Ponadto posiadał 5-letni staż pracy przypadający w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed dniem powstania niezdolności do pracy

Organ rentowy podnosił jednak okoliczność, iż T. N. stał się niezdolny do pracy po upływie 18 miesięcy od chwili ustania ostatniego okresu ubezpieczenia.

Sporządzone w toku postępowania opinia biegłego lekarza sądowego wskazuje na istnienie takiego stopnia naruszenia sprawności organizmu u zmarłego, które powodowało u niego całkowitą niezdolność do pracy od 2010 roku, czyli jeszcze w trakcie trwania ostatniego okresu ubezpieczenia.

Dlatego też należy przyjąć, że T. N. spełniał warunki wymagane do uzyskania świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy w chwili zgonu.

Tym samym W. N. domagając się prawa do renty rodzinnej w związku ze śmiercią ojca, spełniającego wszystkie warunki do przyznania mu renty z tytułu niezdolności do pracy z powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych, nabył prawo do renty rodzinnej albowiem nie były kwestionowane pozostałe przesłanki, leżące po stronie wnioskodawcy. W związku z powyższym Sąd Okręgowy ustalił W. N. prawo do renty rodzinnej po zmarłym T. N., począwszy od dnia 7 kwietnia 2014 roku , tj. od dnia jego śmierci.

O kosztach procesu Sąd orzekł– na podstawie art. 98 § 1 i 99 k.p.c. w związku z § 11 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 490) – zasądzać od organu rentowego na rzecz odwołującego kwotę 120 złotych.

Mając powyższe na uwadze w oparciu o powołane wyżej przepisy oraz na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji